

En presisering om digital veiledning

Arnhild Lauveng
Norsk psykologforening
arnhild@psykologforeningen.no

Arnhild Lauveng er visepresident i Norsk psykologforening.

Arnhild Lauveng opplever det uklart hva presidentkandidat Hanne Indregard Lind snakker om når det gjelder digitale møter i Psykologforeningens regi.

Arnhild Lauveng

Foto: Fartein Rudjord / Psykologforeningen

Fredag 3. oktober hørte jeg på den digitale strømmingen av presidentdebatten mellom kandidatene Hanne Indregard Lind og Håkon Kongsrud Skard. Debatten var interessant, og jeg takker lokallaget i Troms for arrangementet.

Underveis i debatten hoppet jeg imidlertid litt i stolen når Indregard Lind snakket om distriktpolitikk, som utvilsomt er viktig. Jeg har selv løftet temaet i flere AU-møter denne perioden, så det er vi enige om. Men jeg reagerer når jeg hører at Indregard Lind sier at hun, dersom hun blir president, ønsker å gjøre veiledningen til spesialiteten mer digital. Det er riktig nok litt uklart ut fra sammenhengen hva Indregard Lind egentlig snakker om, om det er veiledning, eller generell deltagelse i foreningen. Hvis det gjelder veiledning, ønsker jeg imidlertid å presisere en del forhold.

Vi har allerede digital veiledning

For det første er det allerede i dag anledning til å gjennomføre inntil 50 % av antall veiledningstimer til hvert enkelt program (fellesprogram, obligatorisk program, valgfritt program) via video.

For at digital veiledning skal godkjennes, må man imidlertid oppfylle en del betingelser. Blant annet at det er veileder som avgjør om videoveiledning til enhver tid er faglig forsvarlig, at krav til konfidensialitet og datasikkerhet er ivarettatt, at det er utarbeidet en plan for veiledningen, og at det også er planlagt for hvordan man håndterer tekniske utfordringer.

Veiledning via video ble første gang godkjent i Sentralstyret (SST) 6. desember 2018. Da ble kun individuell veiledning godkjent som digital veiledning (ikke gruppeveiledning). I 2022 ble utfyllende bestemmelser justert slik at også gruppeveiledning ble godkjent digitalt. Sentralstyret fattet følgende vedtak:

28/22 Justering av utfyllende bestemmelser for veiledning i Norsk psykologforenings spesialistutdanning

Vedtak:

Forslag til utfyllende bestemmelser for veiledning godkjennes og trer i kraft 1. juli

2022. Unntaket er kravet om direkte observasjon som fremmes for landsmøtet. Hybrid gruppeveiledning godkjennes ikke. Bestemmelsene erstatter tidligere utfyllende bestemmelser som trådte i kraft 1. januar 2019.

Bestemmelsene hvor også krav til direkte observasjon ble innført, ble vedtatt i Sentralstyret etter at landsmøtet i 2022 hadde behandlet saken. Det ble vedtatt av Sentralstyret 21. april 2023 med ikrafttredelse 1. juni 2023 (se Gjeldende bestemmelser, Psykologforeningen, u.å.).

Mange gode grunner for digital veiledning

Det er mange gode grunner for digital veiledning. Hensynet til distriktene er opplagt, det er ikke alle steder det er like god tilgang på kvalifiserte veiledere med nødvendig spesialitet. Digital veiledning sparer tid, penger og krefter for både arbeidsgiver og psykolog. Det gjør det også enklere for psykologer som har ekstra utfordringer knyttet til reise, for eksempel på grunn av familie, funksjonsnedsettelse eller annet. I tillegg sparer det klima og miljø for unødvendige belastninger knyttet til transport.

All veiledning kan ikke være digital

Samtidig kan ikke *all* veiledning være digital. I høringsrundene og diskusjonene som førte frem til SST-vedtakene, kom det frem at det var viktig at en del veiledning fortsatt var fysisk. Veileder skal, i tillegg til å gi veiledning, også vurdere psykologens utvikling og egnethet. For å kunne gjøre det er det ofte nødvendig med fysiske møter. Dette kan være særlig viktig i de kompliserte tilfellene, hvor det er bekymring for psykologens helse og egnethet for yrket.

Men også i en helt ordinær veiledning, uten spesielle utfordringer, er det naturlig at det kommer opp mer sensitive tema og emner, som det er lettere å diskutere fysisk. I tillegg gjelder at veileders funksjon som rollemodell, i henhold til mester-lærling prinsippet, oftere er lettere å gjennomføre når minst halvparten av møtene er fysiske.

Vi har også tilrettelegging for veiledningsgrupper

Jeg hører også at Indregard Lind etterlyser lokale veiledningsgrupper, og at foreningen må bruke mer penger lokalt, blant annet på lokalavdelingene. Jeg er helt enig i at vi må øke støtten til lokalavdelingene. Når det gjelder veiledning, vil jeg imidlertid minne om at flere av spesialitetene legger til rette for veiledningsgrupper arrangert enten lokalt, i tilknytning til obligatoriske kurs, eller annet. Dette har vist seg svært vellykket, og vil sannsynligvis bli videreutviklet til å gjelde ytterligere flere spesialiteter. Spesialitetsråd og fagutvalg følger allerede opp dette.

Spesialiseringen må ha god nok kvalitet

Hensikten med spesialiseringen er at den skal gi psykologene den faglige og personlige kompetansen som er nødvendig for å fungere som psykologspesialist. Den skal også sikre at befolkningen i møte med en psykologspesialist får tilgang på den kompetansen og kunnskapen som er nødvendig i en slik rolle. For å sikre tilliten til og kvaliteten på faget og profesjonen er det derfor nødvendig at alle mulige endringer i spesialistutdanningen vurderes grundig, og at vi tenker nøye gjennom mulige konsekvenser av endringene, både positive og negative.

Demokratiske prinsipper

Derfor er det selvsagt aldri presidenten alene som tar disse avgjørelsene, noe jeg også er trygg på at Indregard Lind vet. Hun var jo selv med på å vedta disse endringene, som medlem i Sentralstyret, og er kjent med de grundige prosessene som fører frem til et slikt vedtak.

Før det kan gjøres noen endringer i de utfyllende bestemmelsene angående veiledning, må forslaget først behandles i fagutvalget for felleselementene, som har ansvaret for veiledningen. Deretter må saken sendes på høring til de tolv andre fagutvalgene, før den diskuteres i Spesialitetsrådet, som regel i flere runder. Og til slutt fattes det et vedtak i Sentralstyret. Slik må det være for å sikre gode demokratiske prosesser i foreningen, og for i størst mulig grad å sikre at avgjørelser som omhandler faglig utvikling, er godt faglig forankret.

Hvis Indregard Lind blir valgt til president, må hun gjerne foreslå endringer i spesialiseringen, men disse endringene må i så fall gå gjennom de vanlige demokratiske prosessene i foreningen. I tillegg håper jeg på at hun vil samarbeide tett med visepresidenten for fag og profesjon og med fagutvalg og spesialitetsråd. Og jeg håper at det fortsatt vil være en god balanse mellom Psykologforeningen som fagforening, faglig forening og samfunnsaktør.

Referanse

Psykologforeningen (u.å.). *Krav til veiledning*. <https://www.psykologforeningen.no/kurs-og-utdanning/veiledning/krav-til-veiledning>